

Itseoikaisu, kaupunginhallituksen päätös 4.9.2023 § 268 Savonlinnan kaupungille toimitettu selvityspyyntö.

KH 19.09.2023 § 282
448/03.04.00/2023

Selostus	Kaupunginhallitus päätti § 271 Asioiden käsittelyjärjestys – kohdalla, että kaupunginhallitus ottaa käsiteltäväkseen Juha Kukkonen esittämän asian ”Itseoikaisu kaupunginhallituksen päätökseen 4.9.2023 § 268, Savonlinnan kaupungille toimitettu selvityspyyntö.
Esittelijä	kaupunginjohtajan 1. sij. Markus Hämäläinen
Käsittely	Esteellisyydestä asian käsittelyssä ilmoittivat ja poistuivat kokouksesta klo 17.15: <ul style="list-style-type: none">- Kaupunginjohtaja Janne Laine (Hall 28 § 1. mom. k. 7) luottamus puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä- kaupunginhallituksen jäsen Kirsti Laamanen (Hall 28 § 1. mom. k. 3) intressijäävi, päätös voi olla hänelle haitallinen
Päätösehdotus	Asiassa ei ole perusteita itseoikaisulle.

Juha Kukkonen teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan Pasi Pekkosen kannattaman muutosehdotuksen, että *kaupunginhallitus itseoikaisee kaupunginhallituksen päätöksen 4.9.2023 § 268 ja seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen tuodaan virkamiesvalmistelun kautta mainitun päätöksen itseoikaisuesitys.*

Perustelen muutosesitystä seuraavasti:

Itseoikaistava päätös (kaupunginhallituksen päätös 4.9.2023 § 268 Savonlinnan kaupungille toimitettu selvityspyyntö) perustuu riittämättömälle selvitykselle. Kaupunginhallitus tai kaupunginhallitukselle lausunnon antanut varatuomari ei ole tutustunut olennaisiin asiakirjoihin, jotka osoittavat kiistatta sen, että Savolan kaavoitus on alkanut yli 30 vuotta sitten. Päätös on myös syntynyt virheellisessä järjestyksessä esteellisten osallistuttua päätöksentekoon.

Savonlinnan kaupunginhallitus käsitteli 4.9.2023 Savonlinnan kaupungille toimitettua selvityspyyntöä. Kaupungin nykyisen tilintarkastajayhteisön BDO palveluksessa olevaa varatuomaria oli pyydetty lausumaan asiassa esteellisyysskysymyksistä ja siitä, onko Savolan kaavoitus käynnistynyt jo 1990-luvulla.

Hän kirjoitti lausunnossaan Savolan kaavoituksen käynnistämisestä, ja hän käytti lausunnossaan paljon tilaa kertoakseen, että kaupungilta saadun aineiston perusteella ei ole näyttöä, että Savolan kaavoitus olisi alkanut 1990-luvulla. Oman selustan turvaamiseksi on järkevää käyttää ilmaisua ”kaupungilta saadun aineiston perusteella”. Mutta tässä onkin olennaista, onko Savonlinnan kaupunki toimittanut varatuomarin käyttöön sellaista aineistoa, joka voisi näyttää toteen Savolan kaavoituksen käynnistymisen jo 1990-luvulla tai itse asiassa jo 1980-luvulla. Tärkeä kysymys on, miksi kaupunki ei ole toimittanut sellaista aineistoa, mistä voisi nähdä aivan toisenlaisen todellisuuden kuin varatuomari lausunnossaan kirjoittaa? Ensimmäisen kerran Savolan kaavoituksesta löytyy maininta

kaavoitusohjelmassa, nykyisessä kaavoituskatsauksessa jo vuodelta 1983, 40 vuotta sitten.

Varatuomari totesi lausunnossaan myös, että kaavoitusta koskevassa lainsäädännössä ei ole määritelty kaavoituksen vireille tulon muotoa, eikä siten ole vain yhtä tiettyä tapaa asemakaavoituksen käynnistämiseen. Siten kunnalla on vapaus valita itse tapa, miten kaavoitus käynnistetään eli pannaan vireille. Savonlinnan kaupunginvaltuusto on vuonna 2008 todennut kaavoitukseen liittyvän keskushallinnon toimialan johtosäännön (nykyinen hallintosääntö) muutoksen yhteydessä, miten Savonlinnassa kaavoitus käynnistetään. Lainaan sanatarkasti kaupunginvaltuuston päätöstä, § 26, 3.3.2008: "Savonlinnassa käytännöksi on muodostunut, että päätös kaavojen laatimisesta syntyy hyväksymällä vuosittainen kaavoitusohjelma." (Päätösote liitteenä). Asiakirjasta ei jää minkäänlaista epäilystä, että Savonlinnassa on jo pitkään noudatettu periaatetta, että kaavoitus käynnistetään kaavoitusalueen määrittelyllä ja kirjauksella kaavoituskatsauksessa.

Varatuomari olisi voinut todeta lausunnossaan saman, minkä edellä totean, jos hänelle olisi toimitettu ote kaupunginvaltuuston päätöksestä. On jälleen aiheellista kysyä, miksi lausunnonantajalle ei toimitettu asiassa yhtä olennaisimmista asiakirjoista?

Sen todistaminen, että jotakin ei ole olemassa tai jotakin ei ole tapahtunut, on erittäin hankala kysymys. Olen varma, että tätä ongelmaa käsitellään oikeustieteellisissä opinnoissa, erityisesti rikosoikeuden opinnoissa. Erityisesti tätä ongelmaa on pohdittu filosofiassa ja uskonnossa.

Jos "käytettävissä olevan aineiston" perusteella ei voida löytää näyttöä Savolan kaavoituksen käynnistämisestä, silloin voidaan etsiä sellaisia asiakirjoja, joista näyttöä voisi löytyä. Sen etsiminen on helpompaa kuin esimerkiksi monen mielestä taruhahmon, menninkäisen etsiminen maailman miljoonista metsistä, sillä päätöstodisteen etsimisen voi rajata Savonlinnan kaupungin päätöisasiakirjoihin. Ja ne kaikki sijaitsevat Savonlinnan kaupungintalolla.

Kävin keväällä 2023 itse tutustumassa kaikkiin 1990-luvun kaavoituskatsauksiin. Myöhemmin olen saanut käyttööni myös 1980-luvun kaavoituskatsauksia. Minun hallussani on muun muassa vuoden 1990 kaavoituskatsaus (ks. liite ohessa).

Maankäyttö- ja rakennuslain (5.2.1999/132) mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Aiemmin vastaava säädös oli rakennuslain (370/1958) 125 §:n kirjauksella rakennusasetuksen (697/1990) pykälässä 8 §.

Savolan alueen kaavoitus on käynnistynyt rakennuslain voimassaollessa ja on ollut Savonlinnan kaupungin kaavoitusohjelmassa ja kaavoituskatsauksissa jo vuodesta 1983 lähtien. Savonlinnan kaupunginhallitus on esimerkiksi kokouksessaan 29.1.1990 asiassa Asemakaavoitusohjelma vuodelle 1990 § 156 hyväksynyt kaavoitusohjelman (vuonna 1995 kaavoitusohjelmaa alettiin kutsua säädöstekstin mukaan kaavoituskatsaukseksi). Savolan kaavoituksesta mainittiin muun muassa vuoden 1990 kaavoitusohjelmassa. Asemakaavoituskohde 23 oli nimeltään Piispanmäki-Savola, ja myöhemmin kohteen nimitys muuttui pelkästään Savolaksi. Katsauksessa 1990 mainitaan muun muassa seuraavaa: "Osalla aluetta on vahvistettu asemakaava, joka on vanhentunut. Alue on rakennuskiellossa, ja on tärkeä

keskustan laajentumisalue tulevaisuudessa." Vuosien 1995-1997 kaavoituskatsauksissa aluetta pidetään kaupungin tärkeimpänä suunnittelukohteena. Vuoden 1995 kaavoituskatsauksessa mainitaan seuraavaa: "34. Savola. Alue on yksityisten omistuksessa kaupungin omistamaa vesialuetta lukuunottamatta. Alue muodostaa yhdessä kohteiden 32. Satama ja 33. Asemanseutu kanssa ns. uuden keskustan, joka tulee olemaan lähivuosina tärkein suunnittelukohde Savonlinnassa. Osalla aluetta on vahvistettu teollisuuskaava, joka on vanhentunut. Odottaa osayleiskaavan vahvistumista."

Mainittu ydinkeskustan osayleiskaava on hyväksytty Savonlinnan kaupunginvaltuustossa 30.1.1995, ja Etelä-Savon ympäristökeskus vahvisti osayleiskaavan 9.12.1997. Vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. Savolan alueen kehittäminen on siten jo 1980-luvun puolesta välistä lähtien ollut hankalaa, sillä alueella on ollut rakennuskielto. Osayleiskaavan vahvistamisen (9.12.1997) jälkeen alueen kehittäminen on vain hankaloitunut kaavoitusprosessin hitauden vuoksi. Lisäksi alueen kehittämistä hankaloittaa tai jopa estää se, että osayleiskaavassa alue on tarkoitettu kaupan ja asumisen käyttöön, kun voimassa olevassa asemakaavassa osalla Savolan alueesta on teollisuuskaava.

Kaavoituskatsauksesta päättää kaupunginhallitus vuosittain. Liitteenä on myös vuoden 2007 kaavoituskatsaus, jossa erillisen otsikon "3.2 Vireillä olevat asemakaavat" alla mainitaan kaavoituksessa vireillä olevat kohteet, ja ensimmäisenä mainitaan Savola.

Muutosesityksessäni on tuotu perusteltu epäily, että Savonlinnan kaupunginhallituksen päätös 4.9.2023 § 268 Savonlinnan kaupungille toimitettu selvityspyyntö on perustunut puutteelliseen aineistoon, ja siksi on perusteltua itseoikaista päätös ja käsitellä asia uudelleen."

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosesitys, oli asiasta äänestettävä.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän ehdotuksen puolesta annettiin 8 jaa-ääntä (Backman Anja, Kilpeläinen Pekka, Kokko Lea, Vänttinen Tuija, Stenberg Eija, Suomalainen Tuukka, Tiainen Jarmo, Valkonen Esa) ja Juha Kukkosen esityksen puolesta 2 ei-ääntä (Kukkonen Juha, Pekkonen Pasi).

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.